

SZAKMAI BESZÁMOLÓ

A támogatás éve:	2020
A támogatás pontos összege:	730.000,- Ft
A támogatás tárgya:	az ELTE Egyetemi Könyvtár és Levéltár restauráló műhelye számára korszerű vízasztal (ún. szívó doboz) beszerzése
Kérelmező szervezet:	ELTE Egyetemi Könyvtár és Levéltár
Fogadó szervezet:	Egyetemi Könyvtárért Alapítvány

Áder János köztársasági elnök úr a 2011. évi CX. törvény 14/A. §-a alapján, az ELTE Egyetemi Könyvtár és Levéltár restaurátor-műhelye számára, egy korszerű papíróntó asztal beszerzését 730.000 Ft adománnyal támogatta.

A projekt bemutatása

Mára csaknem 2 millió dokumentumával az Egyetemi Könyvtár a főváros harmadik legnagyobb könyvtára. Európai viszonylatban is jelentős a könyvtárban őrzött, a nemzeti kulturális örökség részét képező muzeális állomány, melynek értékes gyűjteményei nemzetközi szinten is keresettek (185 kódex, köztük 14 corvina, 1200 ősnymtatvány, 11000 XVI. századi antikva, 15 000 barokk és 75 000 XVIII. századi mű). Az anyagban számos régi magyar nyelvemlék, középkori oklevelek, céhlevelek, autográf kéziratok, metszetek és térképek is fellelhetők.

A könyvtár fő feladatai közé tartozik ennek a páratlan történeti gyűjteménynek a gondozása, megőrzése és bemutatása, hiszen küldetése szerint az ELTE Egyetemi Könyvtár és Levéltár innovatív könyvtári, levéltári, múzeumi központ, amely gyűjti, megőrzi és közvetíti az egyetem tudásvagyonát és a rábízott kulturális örökséget.

A könyvtár egyik kiemelt stratégiai célja az általa őrzött kulturális örökség korszerű állományvédelme, ennek érdekében, az Egyetemi Könyvtárért Alapítvány segítségével, könyv-örökbefogadási programján keresztül, támogatásokból fedezi a dokumentumok közvetlen állagmegóvását, illetve saját költségvetéséből fordít figyelmet a legveszélyeztetettebb dokumentumok fertőtlenítésére.

Az Egyetemi Könyvtár felújításra, fejlesztésre szoruló restaurátor-műhelyében a bekerülési(!) értéken is mintegy 32 milliárd Ft értékkel bíró, muzeális állomány rendbehozatala történik. 2020 nyarán a műhely részleges felújítására került sor a fenntartó egyetem jóvoltából, melynek során a műhely padlózata a régi PVC helyett új műgyanta burkolatot kapott, és a helyiségek festésére, a hulló vakolat javítására, valamint néhány új bútor (polcok, fémszekrény, asztal) beszerzésére került sor.

A többszáz éves kódexek, ősnymtatványok, kéziratok biztonságos restaurálását korszerű berendezések segítségével lehet csak megfelelően elvégezni. Ezek beszerzése, cseréje azonban meghaladja az Egyetemi Könyvtár saját költségvetési lehetőségeit. **A műhely megújulásával párhuzamosan, Köztársasági Elnök úr adományának köszönhetően lehetőség nyílt egy korszerű papíróntó asztal (ún. szívó doboz) beszerzésére.** Köszönhetően Belváros-Lipótváros V. kerület Önkormányzat nagyobb összegű könyv-örökbefogadási támogatásának, a korszerű vízasztal tartozékai (száraz-nedves porszívó, fényerőszabályozó) is beszerzésre kerültek.

Az értékes régi nyomtatványok, kódexek hiányzó részeinek pótlásához, vagy a penészes, gyenge lapok megerősítéséhez kifejezetten papír restaurálására tervezett, ún. vákuumos vízasztal szükséges. A vízasztal a papíróntás elsődleges eszköze, amely nélkül a papíróntás nem készíthető el.

A támogatásnak köszönhetően beszerzett szívó doboz segítségével a munkafelületen lévő megpuhított cellulóz/textil rostok papíróntással kiegészítésre kerülnek. A porszívó generálta vákuum bekapcsolásával a nedves papírpépből a víz szívása a porózus felületen lefelé történik, s a csatlakoztatott száraz-nedves porszívóba kerülve elvezetődik. A munkafelület szabályozható megvilágítása lehetővé teszi a javítandó réteg pontos vastagságának ellenőrzését, a potenciális szakadásokat jelezve.

Restaurátor-műhelyünk egyben turisztikai látványosság is, mely évente több, mint 500 látogatót, érdeklődőt fogad. A korszerű papíróntó asztal első nyilvános bemutatkozására a 2020. szeptember 19-én megrendezett Kulturális Örökség Napjai rendezvénysorozat alkalmával került sor. Pascale Andréani francia nagykövet asszony támogatása alkalmából ünnepélyes könyv-örökbefogadásra is sor került, az ünnepségen az Eötvös Loránd Tudományegyetem képviselőjében részt vett az Egyetem rektora és a frankofón ügyekért felelős rektori megbízott is. Az egész napos rendezvény során, az érvényes járványügyi ajánlások betartásával, mintegy 70 látogató ismerkedett meg a minden szempontból megújult restaurátor-műhelyben folyó munkával.

A támogatás rendeltetésszerű felhasználásának ismertetése

A papíróntó szívó doboz teljes ellenértékét (581 969 Ft), a hozzá tartozó fényszabályozó értékét pedig részben (148 031 Ft) Köztársasági Elnök úr adományából fedeztük. A száraz-nedves porszívó és maradék részben a fényszabályozó beszerzésére a könyvtár alapítványa, az Egyetemi Könyvtárért Alapítvány könyv-örökbefogadási programján keresztül Belváros-Lipótváros Budapest Főváros V. kerület Önkormányzatától 2019-ben támogatásként elnyert összeg egy részét fordítottuk.

Az eszközök szállítási költségét (29 875 Ft) az Egyetemi Könyvtár és Levéltár költségvetéséből fedeztük, valamint saját költségvetésből került beszerzésre a fehér íróasztal is (55 990 Ft), amelyen a doboz elhelyezésre került.

Termék	Mennyiség	Összeg	Forrás
Backlight szívó doboz NNP1	1 db	581 969 Ft	Köztársasági Elnöki adomány
ALTO ATTIX 360-11 száraz-nedves porszívó	1 db	172 892 Ft	Belváros-Lipótváros V. kerület Önkormányzat támogatása
ESpro fényszabályozó berendezés	1 db	207 692 Ft	Köztársasági Elnöki adomány (148 031 Ft), Belváros-Lipótváros V. kerület Önkormányzat támogatása (59 661 Ft)
raklapos szállítási költség		29 875 Ft	Egyetemi Könyvtár önköltség
asztal		55 990 Ft	Egyetemi Könyvtár önköltség
Összesen		979 665 Ft	

Elnök Úr nagylelkű támogatását, mellyel hozzájárult kulturális örökségünk megőrzéséért tett erőfeszítéseinkhez, ezúton is tisztelettel köszönjük!

Mellékletek:

fotódokumentáció

eddigyi sajtómegjelenések

Budapest, 2020. október 1.

Kálóczi Katalin
főigazgató
ELTE Egyetemi Könyvtár és Levéltár

Dr. Kiszl Péter
kuratóriumi elnök
Egyetemi Könyvtárért Alapítvány

MELLÉKLETEK

Fotódokumentáció

1. kép: A korszerű papírontó szivó doboz és tartozékai az ELTE Egyetemi Könyvtár és Levéltár restaurátor műhelyében

2. kép: Szalaváry Miklós restaurátor papírontás bemutatója az új berendezésen

3. kép: A megvilágított szíró doboz és a támogatói felirat

A korszerű papírontó asztal
és tartozékai
beszerzését támogatta

2020

DR. ÁDER JÁNOS
Magyarország köztársasági elnöke

BELVÁROS-LIPÓTVÁROS
BUDAPEST FŐVÁROS V. KERÜLET ÖNKORMÁNYZAT

Egyetemi
Könyvtárért
Alapítvány

EGYETEMI KÖNYVTÁRÉRT ALAPÍTVÁNY

4. kép: A papírontó asztal fölött elhelyezett támogatói felirat

Sajtómegjelenések

<https://konyvtar.elte.hu/hu/cikk/megujult-az-elte-egyetemi-konyvtar-restaurator-muhelye>

<https://konyvtar.elte.hu/hu/cikk/konyveknek-megvan-maguk-sorsa-restaurator-muhely-bemutatas-a-kulturalis-orokseg-napjain>

<https://konyvtar.elte.hu/hu/cikk/kulturalis-orokseg-napjai-lapokba-zart-kincsek-ujra-varjuk-konyvek-es-muveszetek-kedveloit>

<https://konyvtar.elte.hu/hu/cikk/kiemelt-erdeklodes-kiserte-kulturalis-orokseg-napjait-az-elte-egyetemi-konyvtar-es-leveltarban>